TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Mua vàng từ 5 triệu đồng phải chuyển khoản: Ngân hàng Nhà nước làm rõ cách tính

10:44 30/10/2026

Ngân hàng Nhà nước khẳng định, khách hàng mua, bán vàng có tổng giá trị giao dịch từ 5 triệu đồng trong ngày trở lên phải thanh toán không dùng tiền mặt. Ngưỡng này được tính trên tổng giá trị giao dịch của một khách hàng, không căn cứ riêng từng lần mua hay từng đợt thanh toán. Trường hợp cố tình chia nhỏ giao dịch để né quy định có thể bị xử lý.

Ngân hàng Nhà nước làm rõ cách tính ngưỡng thanh toán khi mua vàng

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) vừa có văn bản giải đáp kiến nghị của Công ty TNHH Bảo Tín Minh Châu liên quan đến quy định thanh toán không dùng tiền mặt trong hoạt động mua, bán vàng. Vướng mắc của doanh nghiệp tập trung vào việc xác định ngưỡng giá trị giao dịch phải thanh toán qua tài khoản, cụ thể là căn cứ vào số tiền thanh toán thực tế hay tổng giá trị vàng một khách hàng mua, bán trong ngày.

Theo phản ánh của Bảo Tín Minh Châu, trên thực tế có thể phát sinh trường hợp khách hàng thực hiện nhiều giao dịch riêng biệt trong cùng một ngày. Mỗi giao dịch có giá trị thấp hơn ngưỡng quy định và được thanh toán bằng tiền mặt, nhưng khi cộng dồn, tổng giá trị mua, bán vàng lại vượt mức phải thanh toán không dùng tiền mặt.

Doanh nghiệp đặt vấn đề về cách xử lý đối với những giao dịch đã hoàn tất. Chẳng hạn, khách hàng mua một đôi bông tai vào buổi sáng, thanh toán bằng tiền mặt và nhận sản phẩm. Đến tối cùng ngày, người này tiếp tục mua thêm dây chuyền, khiến tổng giá trị giao dịch trong ngày vượt ngưỡng quy định.

Trong tình huống đó, Bảo Tín Minh Châu băn khoăn liệu có phải hoàn trả tiền mặt của giao dịch trước, thu hồi sản phẩm đã bán và yêu cầu khách hàng chuyển khoản lại toàn bộ số tiền hay không.

Theo doanh nghiệp, phương án này có thể phát sinh rủi ro đối với những giao dịch đã hoàn tất, đặc biệt khi khách hàng không hợp tác. Vì vậy, doanh nghiệp

đề nghị cơ quan quản lý hướng dẫn cụ thể để bảo đảm tính khả thi trong quá trình triển khai.

Ảnh minh họa, nguồn: Internet

Giải đáp vấn đề trên, NHNN cho biết ngày 16/10/2026, Chính phủ ban hành Nghị định số 390/2026/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 24/2012/NĐ-CP về quản lý hoạt động kinh doanh vàng, được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 232/2025/NĐ-CP.

Theo khoản 4 Điều 1 Nghị định số 390/2026/NĐ-CP, quy định về thanh toán mua, bán vàng được sửa đổi theo hướng: Giao dịch mua, bán vàng có giá trị từ 5 triệu đồng trong ngày trở lên của một khách hàng phải được thực hiện bằng phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt.

Nghị định có hiệu lực từ ngày 16/10/2026. Như vậy, ngưỡng thanh toán không dùng tiền mặt đã giảm từ 20 triệu đồng xuống còn 5 triệu đồng trong ngày.

Không được chia nhỏ giao dịch để thanh toán tiền mặt

Điểm đáng chú ý trong hướng dẫn của NHNN là cách xác định ngưỡng 5 triệu đồng. Theo đó, cơ quan quản lý khẳng định giá trị giao dịch được tính trên tổng số tiền mua, bán vàng trong ngày của một khách hàng, không xác định riêng biệt theo từng lần giao dịch hoặc từng đợt thanh toán.

Đối với giao dịch làm cho tổng giá trị mua, bán vàng trong ngày đạt ngưỡng 5 triệu đồng trở lên và những giao dịch tiếp theo phát sinh trong cùng ngày, việc thanh toán phải được thực hiện bằng phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt.

Điều này đồng nghĩa, khách hàng không thể chia một giao dịch có giá trị lớn thành nhiều đơn hàng nhỏ hoặc tách thành nhiều lần thanh toán nhằm tiếp tục sử dụng tiền mặt.

Chẳng hạn, một khách hàng mua vàng trị giá 3 triệu đồng vào buổi sáng và thanh toán bằng tiền mặt. Đến buổi chiều, người này tiếp tục mua thêm sản phẩm trị giá 3 triệu đồng. Khi giao dịch thứ hai phát sinh, tổng giá trị mua vàng trong ngày đã đạt 6 triệu đồng. Theo hướng dẫn của NHNN, giao dịch làm phát sinh việc đạt ngưỡng và các giao dịch tiếp theo trong ngày phải thanh toán không dùng tiền mặt.

Cũng cần lưu ý, quy định sử dụng cụm từ phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt, không chỉ giới hạn ở hình thức chuyển khoản ngân hàng. Việc thực hiện phải tuân thủ các quy định pháp luật hiện hành về thanh toán không dùng tiền mặt.

NHNN đồng thời nhấn mạnh, trường hợp tổ chức, cá nhân cố ý chia nhỏ giao dịch hoặc các đợt thanh toán nhằm né tránh quy định về thanh toán không dùng tiền mặt sẽ bị xem xét, xử lý theo quy định pháp luật.

Siết thanh toán tiền mặt, tăng minh bạch thị trường vàng

Theo NHNN, việc yêu cầu thanh toán không dùng tiền mặt đối với các giao dịch mua, bán vàng từ 5 triệu đồng trong ngày nhằm tăng cường tính minh bạch, nâng cao khả năng kiểm tra, đối chiếu dòng tiền, đồng thời hỗ trợ công tác phòng, chống thất thu thuế và rửa tiền trong lĩnh vực kinh doanh vàng.

Ngưỡng 5 triệu đồng cũng được xác định thống nhất với quy định về thanh toán không dùng tiền mặt trong pháp luật thuế, cụ thể tại Nghị định số 181/2025/NĐ-CP và Nghị định số 320/2025/NĐ-CP.

Bên cạnh yêu cầu về phương thức thanh toán, NHNN lưu ý các tổ chức, cá nhân khi mua, bán vàng phải thực hiện đầy đủ quy định pháp luật về hóa đơn, chứng từ.

Đáng chú ý, trong nội dung trả lời kiến nghị của Bảo Tín Minh Châu, NHNN tập trung làm rõ nguyên tắc tính ngưỡng và phương thức thanh toán đối với giao dịch đạt ngưỡng cũng như các giao dịch tiếp theo. Văn bản không đặt ra yêu

cầu thu hồi sản phẩm hoặc hoàn trả tiền mặt đối với giao dịch trước đó đã hoàn tất.

Với quy định mới, các doanh nghiệp kinh doanh vàng cần rà soát quy trình bán hàng, theo dõi tổng giá trị giao dịch của từng khách hàng trong ngày và chủ động hướng dẫn phương thức thanh toán phù hợp. Đây được xem là yêu cầu quan trọng nhằm hạn chế rủi ro vi phạm trong hoạt động kinh doanh vàng khi ngưỡng thanh toán không dùng tiền mặt đã được hạ xuống còn 5 triệu đồng.

Thảo Phương *(t/h)*